

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Petra Hlušíka v právní věci žalobce: **P. Y.**, zast. Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D., advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2015, č. j. 2 Az 5/2013 - 108,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2015, č. j. 2 Az 5/2013 - 108, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 12. 3. 2013, č. j. OAM-82/ZA-ZA06-K01-2011, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí konstatoval, že neshledal žádnou souvislost mezi důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a tvrzením žalobce, že „v roce 2007 založil na Ukrajině firmu zabývající se prodejem diamantů a šperků „Diamant International“, v důsledku čehož měl být celkem třikrát (jednou v roce 2007 a dvakrát v období jara a léta roku 2008) kontaktován pracovníkem ukrajinské tajné služby SBU, který ho měl nutit ke spolupráci, respektive měl po žadateli požadovat poskytování informací o klientech firmy, a to i z české strany, dále o českém zakladateli firmy a posléze i informace vojenského a ekonomického charakteru. Poté, co žadatel odmítl, tak mu příslušné orgány jeho země měly odmítnout vydat nový cestovní doklad s tím, že na jeho případ je dána „plomba“ SBU.“ Žalovaný, zejména na základě informací získaných od Ministerstva zahraničních věcí, učinil závěr, že žalobce svá tvrzení účelově vygradoval

ve snaze legalizovat svůj pobyt v České republice a získat některou formu mezinárodní ochrany.

Obavy žalobce, že by mohl být po návratu do země svého občanství, tedy na Ukrajinu, vážněji perzekuován, podle žalovaného nejsou skutečné. Žalobcem uvedená tvrzení žalovaný označil jako nevěrohodná z důvodu značného množství nesrovnalostí a rozporů. Konkrétně žalovaný poukázal na informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 8. 6. 2012, č. j. 93788/2012-KKM, a uvedl, že „[...] po porovnání výše citované informace s údaji sdělenými žadatelem dospěl k závěru o nevěrohodnosti žadatelových tvrzení ohledně jím předestřené pronásledování jeho osoby ze strany státních orgánů Ukrajiny. Správní orgán si přitom je vědom toho, že uvedená informace příběh žadatele označuje za stejnou měrou pravděpodobný stejně jako smyšlený a v úvahu bere i to, že všechny podrobnosti konkrétního případu nemohly být zastupitelským úřadem s ohledem na nutnost naprostého utajení totožnosti žadatele zjištěny. Z důvodu ověření věrohodnosti žadatele však správní orgán rovněž pečlivě posoudil všechny výpovědi jmenovaného, které tento učinil v průběhu řízení, a to jak zvlášť, tak v jejich vzájemné souvislosti a rovněž v souvislosti s výše uvedenou informací, přičemž právě na základě výsledků tohoto posouzení nemůže správní orgán pominout značné množství zásadních rozporů a nesrovnalostí, které se v průběhu správního řízení objevily a které nelze rozhodně označit za natolik nevýznamné, aby neměly vliv na celkový pohled správního orgánu na přesvědčivost žadatelových tvrzení. Co se týká osoby údajného pracovníka SBU, který měl žadatele v letech 2007-2008 na Ukrajině celkem třikrát kontaktovat, žadatel v pohovoru dne 30. 3. 2011 tvrdil, že se „domnívá“, že šlo o pracovníka předmětné organizace, výslovně uvedl, že se mu muž představil, ale nesdělil, z jaké pozice, či funkce s ním jedná. Podle pohovoru ze dne 26. 1. 2012 se však tato osoba již měla žadateli výslovně představit jako pracovník SBU, což v pohovoru předešlém žadatel svojí výpovědí v podstatě popřel, a správní orgán tak nemůže k tomuto rozporu přistoupit jinak, než jako ke snaze žadatele dodat svým sloům na významu a závažnosti. K tomuto závěru ostatně vedou správní orgán i další žadatelova sdělení, kdy tento nejprve na otázku správního orgánu, zda přicházel do kontaktu s informacemi vojenského či významného ekonomického charakteru, odpověděl, že ano v letech 1986-1990, jelikož byl stíhacím letcem, aby dále začal utvrzovat, že se jako poradce angažoval při zamýšleném prodeji do Ruska a na Ukrajinu letadel MIG 21 v roce 2003 a také při návštěvě ukrajinské státní a nikoliv soukromé firmy, tedy firmy ukrajinskými státními orgány přímo kontrolované. Ostatně pokud by ukrajinské státní orgány měly o osobu žadatele a o jeho postih reálný zájem a skutečně chtěly zamezit jeho vycestování z Ukrajiny, jak žadatel tvrdí, měly tak při jím tvrzených opakovaných cestách v letech 2007-2008, kdy údajně podnikal velmi časté obchodní návštěvy Ukrajiny (až 8x ročně, a to i mezi tvrzenými rozhovory s údajným pracovníkem SBU), jistě možnost učinit. K ničemu takovému ale nedošlo, naopak, žadateli bylo podle jeho tvrzení dokonce umožněno získat firemní licenci, přestože mu bylo údajně vybrožováno jejím nevydáním a svoji vlast opouštěl, jak sám uvedl bez potíží. Ostatně správní orgán má značné pochybnosti o tom, že by státní orgány žadatelovy vlasti projevíly jím předestřený zájem o jeho osobu i z toho důvodu, že žadatel, byť se prezentuje jako obchodník s diamanty, tak (jak sám ostatně připustil) ekonomicky či politicky významné kontakty neměl a i o jeho postavení jako obchodníka s diamanty lze na základě výše citované informace, která žadatelem tvrzené ukončení činnosti firmy „DIAMANT INTERNATIONAL“ jednoznačně popírá a osobu žadatele v souvislosti s touto firmou vůbec nezmiňuje, s pravděpodobností bránící s jistotou pochybovat. Správní orgán nemohl také přehlédnout žadatelovy poněkud vyhrýžavé odpovědi při pohovoru provedeném s ním dne 26. 1. 2012 na dotazy kladené mu ohledně popisu jeho konkrétní role v jím údajně zprostředkovaných obchodech v ČR, kdy nechtěl jmenovat jména

pokračování

konkrétních osob, a to přestože byl poučen o tom, že správní orgán dbá při zjišťování skutečného stavu věci na ochranu jeho osobních údajů. Správní orgán tak s ohledem na výše uvedené nabyl důvodného přesvědčení, že žadatel se snažil o účelové vygradování svého azylového příběhu, respektive nadhodnocení významu svého postavení na Ukrajině a s tím spojeného zájmu státních orgánů o svoji osobu, a to s cílem získat některé z forem mezinárodní ochrany.“

Pro uvedený závěr podle žalovaného svědčí dostatek nashromážděných podkladů, a proto již v řízení nebylo nutné provést žalobcem navržený důkaz spočívající ve vyžádání informací od Úřadu pro zahraniční styky a informace. Žalovaný se dále zabýval otázkou, zda žalobce naplnil důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny, humanitárního azylu či doplňkové ochrany podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalovaný učinil závěr, že v případě žalobce nejsou splněny zákonné podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny. Rodinná, sociální, ekonomická ani zdravotní situace žalobce totiž neodůvodňuje udělení humanitárního azylu. Podle žalovaného rovněž není důvod se domnívat, že by žalobci po návratu na Ukrajinu hrozilo nelidské nebo ponižující zacházení a trestání ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva, popřípadě uložení či vykonání trestu smrti. Žalovaný tedy žalobci neudělil ani doplňkovou ochranu.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 2. 4. 2014, č. j. 2 Az 5/2013 - 51, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost. Nejvyšší správní soud následně rozsudkem ze dne 10. 7. 2014, č. j. 4 Azs 119/2014 - 43, zrušil naposledy uvedený rozsudek a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení, přičemž jej zavázal právním názorem, podle kterého byl tento soud povinen znovu posoudit všechny žalobní námitky žalobce v souladu s § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy vzhledem ke skutkovému stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 2. 9. 2015, č. j. 2 Az 5/2013 - 108, znovu zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku se nejprve zabýval otázkou, zda žalobce naplnil podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, přičemž poukázal na taxativní charakter azylových důvodů podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40. Soud připomněl tvrzení žalobce, že on ani nikdo z jeho rodiny nebyl a ani v současnosti není členem politické strany nebo organizace a dovodil, že proto žalobce nemohl naplnit azylový důvod podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Soud naopak poukázal na skutečnost, že žalobce opustil Ukrajinu v roce 1999 na vlastní cestovní pas a do České republiky přicestoval za účelem výkonu zaměstnání. Ukrajinské státní orgány jeho odchodu z Ukrajiny nebránily, a to ani po opětovných návratech, kterých v letech 2007 až 2008 učinil přibližně osm ročně. Soud v této souvislosti uvedl, že žalobce naposledy vycestoval z Ukrajiny dne 22. 10. 2008, to však pouze z důvodu, že mu dne 23. 10. 2008 končila platnost českého víza, a žalobce se proto obával, že by mu později nebyl umožněn vstup na území České republiky. Žalobce tedy podle soudu neopustil Ukrajinu proto, že by se obával pronásledování ze strany státních orgánů.

Městský soud v Praze se zabýval otázkou, zda žalobce naplnil azylový důvod podle § 12 písm. b) azylového zákona. Konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by vyplývalo, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti nebo příslušnosti k určité

sociální skupině. Soud proto posuzoval, zda žalobce netrpí odůvodněným strachem z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů. V této souvislosti zopakoval, že se žalobce na Ukrajinu opakovaně bez problémů vracel a že naposledy odjel z Ukrajiny pouze z obavy, že by se později po skončení platnosti víza nedostal do České republiky. Soud rovněž shledal tvrzení žalobce o jeho kontaktech s ukrajinskou tajnou službou za rozporná, a tedy nehodnověrná, přičemž poukázal na konkrétní rozpory. Konstatoval, že „[ž]alobce především uvedl, že poprvé měl být kontaktován mužem, o kterém se domníval, že se jedná o příslušníka tajné služby, na podzim r. 2007 (v září či říjnu) kdy tento muž se mu měl představit pouze jménem, nikoliv však svým pracovním zařazením. Uvedl však s ohledem na předmět činnosti založené firmy na Ukrajině (mělo se jednat o obchodní společnost na obchody s diamanty), i když mu tento muž neřekl, z jaké pozice s ním jedná, s ohledem na tuto obchodní činnost se domníval, že se jedná o pracovníka tajné služby, neboť předpokládal, že v případě obchodu s diamanty se budou o něho státní služby zajímat. I když odmítl sdělit informace týkající se jeho zákazníků, na které se tento muž dotazoval, nemělo to nikterak vliv na jeho příjezdy a odjezdy na Ukrajinu, neboť nadále bez jakýchkoliv problémů ze strany státních orgánů na Ukrajinu přijížděl a z Ukrajiny odjížděl až do 22. 10. 2008. Po skončení tohoto prvního kontaktu mu jednak mělo být řečeno tímto mužem, že z důvodu jeho postoje firma, kterou zastupuje, nemusí dostat licenci. Po skončení rozhovoru si s tímto mužem vyměnili telefonní číslo pro telefonní styk. Při dalších jednáních na jaře a v létě r. 2008 ho tento muž kontaktoval telefonicky a při osobním kontaktu mu měl sdělit, že je příslušníkem tajné služby a že s ohledem na skutečnost, že se pohybuje mezi Ukrajinou a Českou republikou žádá, aby projevil spolupráci, pokud se týká ekonomických a vojenských informací České republiky, což opětovně odmítl. Naproti tomu v protokolu o pohovoru 26. 4. 2012 uvedl, že na podzim r. 2007 (září či říjen) měl ho kontaktovat pracovník tajné služby Ukrajiny telefonicky, kdy se mu měl též představit jako pracovník tajné služby a sjednat s ním schůzku. Zároveň uvedl, že pokud se týká firmy Diamant International s.r.o. byla založena přibližně v únoru r. 2007 a činná od 30. 5. 2007. Jestliže byla činná od 30. 5. 2007, pak pro svoji činnost s ohledem na předmět své činnosti potřebovala licenci, takže je nehodnověrné jeho tvrzení o tom, že mu na podzim r. 2007 bylo sděleno mužem, kterého považoval za příslušníka tajné služby, kdy odmítl spolupráci s ním, že licence této firmě nemusí být udělena, neboť pro svou činnost od 30. 5. 2007 tato firma licenci potřebovala, musela jí mít tedy udělenou. Další rozpor ve výpovědi bylo tvrzení, že firma Diamant International, která byla založena společně s firmou PIRREA, jejíž předmětem činnosti byl prodej diamantů a šperků, je nečinná, což musí vědět, protože je ředitelem této firmy. Tvrzení žalobce je však zcela v rozporu se zjištěním Ministerstva zahraničních věcí ČR z 8. 6. 2012, dle kterého firma Diamant International sídlící v Kyjevě je nadále činná, ředitelkou této společnosti je T. P. K., kdy předmět činnosti této firmy není obchod s diamanty. Zároveň i po prvním setkání žalobce s mužem, kterého považoval za příslušníka tajné služby, kdy spolupráci s ním odmítl, došlo koncem r. 2007 k prodloužení jeho cestovního dokladu č. KC001761, jehož platnost skončila 23. 1. 2008 do 23. 1. 2009. Tedy ani prvé setkání s mužem, kterého považoval za příslušníka tajné služby a kterému spolupráci odmítl, nemělo žádného vlivu na prodloužení jeho cestovního dokladu č. KC001761 jehož platnost uplynula 23. 1. 2008 do 23. 1. 2009. V tomto směru se jeví i prohlášení žalobce z 15. 3. 2011, ve kterém uvedl, že odmítl spolupráci s Ukrajinskou tajnou službou proti České republice ze svého přesvědčení, neboť jako člověk žijící na území České republiky a přijímající jeho politický systém se nemohl a nechtěl podrobit učiněnému nátlaku ze strany Ukrajinské tajné služby, pokud se týká činnosti proti zájmům České republiky. Toto tvrzení žalobce se jeví zcela účelovým, neboť přestože jak tvrdil žalobce dle svého politického přesvědčení jakožto osoba žijící na území České republiky a přijímající její politický systém se nemohl a nechtěl podrobit učiněnému nátlaku ze strany

pokračování

Ukrajinské tajné služby a přijmout její podmínky, na druhé straně, jak uvedl při druhém kontaktu s tímž mužem, kdy i tentokrát se měl představit jako pracovník tajné služby a chtít na něm, aby s tajnou službou Ukrajiny spolupracoval, a předával jí informace ekonomického a vojenského charakteru týkající se České republiky. Poté co bez jakýchkoliv problémů Ukrajinu opustil a vrátil se na území České republiky, nikterak nekontaktoval policejní orgány České republiky, přestože ve svém prohlášení uvedl, že přijal politický systém České republiky, neoznámil jim, že byl Ukrajinskou tajnou službou na Ukrajině kontaktován a co ze strany tajné služby Ukrajiny na něm bylo požadováno. Navíc ve svých výpovědích, které během správního řízení učinil, o žádném tlaku ze strany Ukrajinské tajné služby na něho nevypověděl, uvedl pouze, že došlo ke třem kontaktům, které skončily jeho odmítnutím spolupráce, což nemělo žádný vliv na jeho příjezdy a odjezdy z Ukrajiny, neboť k poslednímu kontaktu s Ukrajinskou tajnou službou mělo dle žalobce dojít začátkem léta r. 2008, kdy k poslednímu odjezdu žalobce z Ukrajiny pak mělo dojít až 22. 10. 2008, tedy několik měsíců na to, kdy jeho odjezd z Ukrajiny byl bez jakýchkoliv problémů. Zároveň k jeho odjezdu z Ukrajiny došlo nikoliv z obavy nátlaku či pronásledování ze strany tajné služby či státních orgánů Ukrajiny, ale pouze z důvodu, že 23. 10. 2008 mu končila platnost českého víza, a on se obával, že pokud by přicestoval na území České republiky až po platnosti uděleného mu víza, nemusel by být na území České republiky vůbec vypuštěn.“

K žalobní námitce Městský soud v Praze rovněž konstatoval, že Úřad pro zahraniční styky a informace patří mezi zpravodajské složky a jeho náplní není ověřovat pravdivost tvrzení žadatelů o mezinárodní ochranu a vystavovat tak nebezpečí své pracovníky. Kromě toho soud zdůraznil, že podle žalobcem předložených potvrzení mu neměl od ukrajinského státního orgánu být cestovní doklad vůbec vydán, avšak z předložené fotokopie cestovního dokladu vyplývá, že mu nebyl pouze předán. Na základě všech uvedených skutečností Městský soud v Praze dovodil, že žalobce netrpěl odůvodněným strachem z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů.

Městský soud v Praze se následně zabýval otázkou, zda žalobce nenaplnil podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu. Přitom přihlédl ke skutečnosti, že na území České republiky pobývá jeho zletilý syn a manželka, to však na základě oprávnění vyplývajícího ze zákona o pobytu cizinců, nikoliv proto, že by v České republice získali azyl. Vzhledem k tomu soud dovodil, že ani žalobce nemůže získat azyl na základě § 13 zákona o azylu. Soud rovněž neshledal splnění podmínek pro udělení azylu podle § 14 naposledy uvedeného zákona, přičemž poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2013, č. j. 3 Azs 12/2013 - 22, a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, podle kterých na udělení humanitárního azylu žadatel nemá subjektivní právo a správní orgán jej uděluje pouze v případech hodných zvláštního zřetele. Uvedl, že pojem zvláštního zřetele vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 5. 2013, č. j. 5 Azs 10/2012 - 68, a to tak, že jej vztáhl na případy žadatelů zvláště těžce postižených a nemocných či přicházejících z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou. Žalobcův případ však Městský soud v Praze neshledal ve výše uvedeném smyslu zvláštního zřetele hodný. Soud sice připustil, že se žalobce v České republice léčí, to však pouze ambulantně s vysokým krevním tlakem, přičemž sám žalobce dne 15. 3. 2014 výslovně uvedl, že jeho zdravotní stav je dobrý. Z později předložených lékařských zpráv vyplývá, že žalobce odmítl laboratorní vyšetření v souvislosti se svým vysokým krevním tlakem. Soud nadto poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 3 Azs 14/2013 - 16, podle kterého není důvodem k poskytnutí azylu podle § 12, § 13 a § 14

zákona o azylu pouhé mínění o tom, že léčebná péče na území České republiky je podstatně lepší než na Ukrajině. Na základě informací poskytnutých Mezinárodní organizací pro migraci ze srpna 2012 soud dovodil, že má každý na Ukrajině právo na lékařskou péči. Připustil, že v důsledku trvale nedostatečného financování je státní zdravotní péče nízká, existuje však také soukromá zdravotní péče. Přitom podle zprávy organizace Human Rights Watch z roku 2012 se problémy lékařské péče na Ukrajině týkají pouze onemocnění AIDS či pokročilých stádií rakoviny, kterými však žalobce netrpí.

Městský soud v Praze označil srovnání nyní posuzované věci s věcí vedenou u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 Azs 14/2010 za nepřipadné. V uvedené věci se jednalo o zcela mimořádnou okolnost, neboť tehdejší stěžovatelka žila ve společné domácnosti s českým státním občanem, vedla s ním rodinný život a v době rozhodování Nejvyššího správního soudu se jim narodil syn. Jednalo se tedy o výjimečnou situaci umožňující aplikaci § 14 nebo 14a zákona o azylu. Takový případ však v nyní posuzované věci nenastal. V této souvislosti soud poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 29. 8. 2005, č. j. 4 Azs 421/2004 - 99, a ze dne 4. 8. 2010, č. j. 4 Azs 14/2010 - 119, a uzavřel, že v případě žalobce je zřejmé, z jakých osobních poměrů a poměrů na Ukrajině žalovaný vycházel. Návratem žalobce do země jeho občanství podle soudu nedojde k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, publikované pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva o ochraně lidských práv“), a nejsou tak splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Městský soud v Praze rovněž připomněl, že podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 - 52, rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany samo o sobě nevylučuje pobyt cizince na území České republiky, pokud jsou k tomu dány rodinné důvody, přičemž tuto otázku lze řešit pouze na základě zákona o pobytu cizinců. Soud rovněž konstatoval, že žalobce na Ukrajině nevyčerpal všechny prostředky ochrany, které mu nabízí právní řád, což je podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 6 Azs 8/2003 podmínkou k vytvoření závěru, že státní orgány nejsou schopny poskytnout žalobci pomoc. Soud poznamenal, že nemohl odhlédnout od skutečnosti, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany až dlouho poté, kdy se dověděl, že mu nebude na Ukrajině vystaven cestovní doklad. V souvislosti s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004 - 50, také dovodil, že žalobce nepovažoval situaci na Ukrajině za natolik palčivou. Uzavřel, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011 - 36, nelze udělit humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu, pokud zdravotní stav žadatele nevyžaduje specializovanou a ve vlasti nedostupnou léčbu, popřípadě, pokud na území České republiky nemá rodinné vazby. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu, ze dne 19. 11. 2010, č. j. 8 Azs 5/2010 - 71, však samotná existence rodinných vazeb nemůže být důvodem k udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě a k výjimečné situaci v tomto ohledu v nyní posuzované věci nedošlo.

Městský soud v Praze se zabýval otázkou, zda žalobce naplnil podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Přitom konstatoval, že „[n]ebylo tedy prokázáno, že by v případě návratu do vlasti brozilo žalobci skutečné nebezpečí vážné újmy dle odst. 2 písm. a/, toto ustanovení dle kterého se za vážnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť jednak Ukrajina trest smrti zrušila, jednak žalobce výslovně prohlásil, že proti němu nebylo ani není vedeno trestní stíhání. Žalobci též dle odst. 2 písm. b/ nehrozí vážná újma mučení, nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, neboť v případě návratu do vlasti a to

pokračování

zejména po změně politické situace, ke které došlo v únoru r. 2014, kdy prezident Ukrajiny Janukovyč byl odvolán a z Ukrajiny utekl, na Ukrajině proběhly svobodné volby, ze kterých vzešla západně orientovaná vláda, které uzavřela asociální dohodu s EU, kdy její snahou je zavést na Ukrajině demokratické standardy států EU. Za takovéto situace žalobci nehrozí ani mučení nebo nelidské či ponižující zacházení či trestání, kdy navíc navráceným neúspěšným žadatelům o azyl na Ukrajině nehrozí žádné stíhání či diskriminace. Navíc žalobce při svých pobytech na Ukrajině až do 22. 10. 2008, kdy Ukrajinu opustil, nebyl mučení či nelidskému či ponižujícímu zacházení nikdy vystaven. Žalobci nehrozí ani vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti, z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu dle písm. c/, neboť i když v současné situaci je vnitrostátní situace na Ukrajině napjatá, a i přes uzavřené Minské dohody dochází na Ukrajině ke střetům mezi ukrajinskou armádou a proruskými separatisty na východě Ukrajiny zejména v oblasti Doněcko a Luhansko. Tyto střety jsou omezeny pouze na tuto východní oblast, do centrální a západní části Ukrajiny i do míst kde žalobce do odchodu z Ukrajiny žil (v Kyjevě) nikterak nezasahují. Na žalobce nedopadá ani odst. 2 písm. d/ § 14 zákona o azylu to s ohledem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 5/2010 a 1 Azs 5/2011 v případě nehrozí-li žalobci skutečné nebezpečí v případě návratu do vlasti, a vycestování není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Soud tedy uzavřel, že taxativně stanovené důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu na žalobce nedopadají, neboť nejsou naplněny důvody pro udělení této doplňkové ochrany uvedené v odst. 2 tohoto ustanovení. Žalobce též nenaplnuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu, neboť žádnému jeho rodinnému příslušníkovi uvedenému v § 14b odst. 2 tohoto ustanovení nebyla doplňková ochrana udělena.“

Městský soud v Praze se zabýval námitkou, kterou žalobce brojil proti argumentaci žalovaného ohledně pravosti potvrzení o tom, že mu nebude vystaven cestovní doklad. Soud konstatoval, že „[...] Úřad pro zahraniční styky a informace je zpravodajskou službou České republiky, kdy jeho činnost není zaměřena na to, aby zajišťoval posouzení pravosti dokladů předložených žalobcem a aby se též zabýval tvrzením cizince, které během řízení o udělení mezinárodní ochrany správnímu orgánu předestřel. Zároveň je nutno poukázat na to, že změnou politického systému, ke kterému došlo na Ukrajině v únoru r. 2014, kdy došlo jednak k propuštění všech politických vězňů, odvolání prezidenta republiky Janukovyče, který území Ukrajiny opustil, rozpuštění vlády, jmenování nové vlády, opozičních členů která pak podepsala přidruženou smlouvu s EU, ve které se zavázala zachovávat základní principy demokracie a práva EU. Z důvodu těchto změn na území Ukrajiny se vyřešily i případné problémy žalobce s vystavením nového cestovního dokladu, kdy tento by již problémy s předáním vystaveného cestovního dokladu mít neměl, a tím by odpadly i tvrzené důvody žalobce pro které žádost o udělení mezinárodní ochrany podal.“ Dále soud uvedl, že „[s] ohledem ke změnám politického systému na Ukrajině v únoru r. 2014 zcela odpadl odkaz žalobce na zákonné vyznění bývalé premiérky Timošenkové, kdy tato společně s ostatními politickými vězni byla v únoru r. 2014 po změně politického systému Ukrajiny z vězení propuštěna, stejně tak odkaz na udělení azylu Českou republikou vrcholným činitelem Ukrajiny či jejím rodinným příslušníkům. K tomu je nutno podotknout, že rozhodnutí o udělení azylu je výsostným právem každé suverénní země, která o něm rozhoduje na základě předestřených azylových příběhů jednotlivých žadatelů. Nelze proto odkazovat na udělení azylu jiným osobám, neboť každé řízení o udělení azylu vychází z individuálních azylových příběhů, které nelze výslovně vztahovat na jiné azylové příběhy jiných žadatelů.“ Soud na základě uvedených skutečností uzavřel, že ani v současnosti žalobci po návratu na Ukrajinu nehrozí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Dospěl přitom k názoru, že kasační stížnost je přijatelná ve smyslu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, neboť přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a dotýká se právních otázek, které judikaturou Nejvyššího správního soudu dosud nebyly řešeny. V nyní posuzované věci je totiž nutné zabývat se otázkou, zda správní orgán postupoval legitimně, pokud a priori odmítl provést stěžovatelův důkazní návrh. Stěžovatel označil důkaz za klíčový a uvedl, že jej sice nemůže získat sám, žalovaný by jej však mohl obstarat a provést, aniž by to pro něj znamenalo náklady, obtíže či časovou náročnost. Kasační stížnost je podle stěžovatele přijatelná také proto, že se Městský soud v Praze dopustil v napadeném rozsudku zásadního pochybení, které zasáhlo hmotněprávní sféru stěžovatele. Soud totiž opětovně a navzdory závěrům Nejvyššího správního soudu odůvodnil zamítnutí stěžovatelovy žaloby změnou poměrů na Ukrajině, ke které mělo dojít až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Tato skutečnost odůvodňuje přijatelnost kasační stížnosti a nepřezkoumatelnost rozsudku Městského soudu v Praze. Stěžovatel připustil, že soud již neuvádí změnu poměrů na Ukrajině jako jediný důvod k zamítnutí žaloby, přesto jím provází celou svou argumentaci. Stěžovatel se ohradil proti tvrzení, že svým postupem zneužívá azylovou proceduru, přičemž vysvětlil, že v minulosti uplatňoval možnosti ochrany podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v dobré víře. Kromě toho připomněl, že celé řízení provázejí průtahy. Nad rámec své právní argumentace zmínil, že je bezúhonnou osobou, nespáchal tedy žádný trestný čin ani přestupek, na území České republiky žije s manželkou a se synem, kteří mají české státní občanství, a nikdy neohrozil veřejný zájem České republiky. Naopak konstatoval, že odmítl Českou republiku kompromitovat. Zdůraznil, že jedinou překážkou jeho pobytu na území České republiky je absence cestovního dokladu, navíc nikoliv země jeho původu, ale země občanství, které získal nezávisle na své vůli. Vyjádřil přesvědčení, že je oprávněn setrvat na území České republiky, a to na základě jejích mezinárodních závazků.

Podle stěžovatele Městský soud v Praze v rozporu se zákonem nepřisvědčil námitce, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, neboť dostatečně nezjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Stěžovatel totiž v průběhu azylového řízení opakovaně navrhoval, aby žalovaný prověřil jeho tvrzení u Úřadu pro zahraniční styky a informace. Žalovaný však tomuto návrhu nevyhověl a v odůvodnění svého rozhodnutí se s ním odpovídajícím způsobem nevypořádal. Podle stěžovatele však bylo možné prostřednictvím navrženého důkazu ověřit, zda stěžovatel spolupracoval, popřípadě odmítl spolupracovat s cizími bezpečnostními složkami a zda mohl či může být vystaven perzekucím ze strany ukrajinských státních orgánů. Stěžovatel zdůraznil, že získal důkaz, respektive potvrzení, že mu v zemi jeho občanství nebude cestovní doklad nikdy vydán. Žalovaný však podle stěžovatele bez jakýchkoliv důkazů spekoval, že toto potvrzení mohlo být paděláno, a proto k němu fakticky nepřihlížel, přičemž Městský soud v Praze se touto otázkou vůbec nezabýval. Stěžovatel konstatoval, že zvláštnosti azylového řízení vyžadují rozložení důkazního břemena mezi žadatele o azyl a správní orgán, čemuž také odpovídá čl. 195 až 219 metodické příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydanou Úřadem vysokého komisaře OSN v roce 1992. Žalovaný podle

pokračování

stěžovatele postupoval v rozporu se zásadou in favorem libertati ve smyslu například rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2013, č. j. 6 As 30/2013 - 42.

Stěžovatel namítl, že Městský soud v Praze nesprávně interpretoval a aplikoval § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatel podle svého přesvědčení hodnověrně popsal, který státní orgán mu nezákonně vyhrožoval, jakým způsobem a z jakých důvodů tak činil, respektive, proč mu úmyslně nebyl a ani nebude vydán již vyhotovený cestovní doklad. Uvedl, že podobný průběh věci není ničím výjimečným a v zemi jeho občanství neexistuje reálná naděje, že by se mohl domoci ochrany. Naopak, poukázal na hrozbu dalších perzekucí, které by jej zřejmě čekaly po nuceném návratu na Ukrajinu. Stěžovatel shrnul, že byl jako úspěšný podnikatel reflektující liberální hodnoty perzekuován, neboť se odmítl podrobit nátlaku tajných služeb, aby udával, popřípadě křivě obviňoval své klienty. V souvislosti s těmito skutečnostmi ukrajinské státní orgány stěžovateli nevydaly cestovní doklady, aby jej tak přinutily k návratu na Ukrajinu, respektive ke spolupráci. Podle stěžovatele hodnotil žalovaný důkazy selektivně a bezdůvodně v jeho neprospěch. Žalovaný tedy spekuloval o padělání stěžovatelem předloženého důkazu, aniž by na podporu svého tvrzení opatřil jakýkoliv důkaz a současně odmítl provést i stěžovatelem navržený důkaz prostřednictvím Úřadu pro zahraniční styky a informace. Stěžovatel uvedl, že žalovanému předložil rovněž další důkazy, jako je odpověď Odboru lidských práv a transformační politiky Ministerstva zahraničních věcí, podle které jsou možnosti ochrany před nezákonným jednáním na Ukrajině velmi malé. Na základě těchto skutečností stěžovatel zpochybnil argumentaci žalovaného a Městského soudu v Praze, že nevyužil prostředky ochrany v zemi svého občanství a uvedl, že kasační stížností napadený rozsudek trpí nepřezkoumatelností, neboť Městský soud v Praze nezákonně neakceptoval některé důkazy a argumentaci stěžovatele, přičemž vůbec nereflektoval některé žalobní námítky. V této souvislosti stěžovatel vysvětlil, že nepožadoval, aby Úřad pro zahraniční styky a informace proěřoval pravost listin, jak tvrdí soud, a odmítl, že by tento úřad nebyl oprávněn vyjádřit se ke stěžovatelem tvrzeným skutečnostem.

Městský soud v Praze podle stěžovatele rovněž nevypořádal námitku ohledně délky lhůty, kterou měl k vyjádření k podkladům rozhodnutí žalovaného a která prakticky činila pouze jediný den.

Stěžovatel uvedl, že Městský soud v Praze nesprávně interpretoval a aplikoval § 14 písm. a) a § 14 zákona o azylu, neboť jeho situace odůvodňuje udělení doplňkové ochrany nebo azylu z humanitárních důvodů. Poukázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ve věci sp. zn. 52 Az 46/2003, Krajského soudu v Praze ve věci sp. zn. 47 Az 114/2003 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2005, č. j. 4 Azs 421/2004 - 99, přičemž konstatoval, že v nyní posuzované věci došlo k překročení správního uvážení, neboť z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí není seznatelné, z jakých osobních poměrů stěžovatele, popřípadě z jakých poměrů na Ukrajině žalovaný vycházel. Stěžovatel opět připomněl, že má na území České republiky rodinu, tj. ženu a dítě českého státního občanství, na Ukrajině nemá žádné vazby a nucené opuštění České republiky by znamenalo porušení jeho práva na sloučení rodiny. Kromě toho poznamenal, že se v České republice léčí se zdravotními problémy a lékařská péče na Ukrajině by byla jistě výrazně horší. Stěžovatel rovněž poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 - 92, a ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51, které za určitých výjimečných okolností připouštějí udělení doplňkové ochrany, pokud by vycestováním

mohlo být porušeno právo na rodinný život. Vzhledem k uvedeným rozsudkům se Městský soud v Praze podle stěžovatele vypořádal s udělením humanitárního azylu a doplňkové ochrany nepřezkoumatelným způsobem. Soud navíc nemístně suploval správní orgán, když se namísto něj zabýval důvody pro neudělení doplňkové ochrany a humanitárního azylu.

Stěžovatel se vymezil proti argumentaci žalovaného ohledně mediálně známých případů dalších ukrajinských občanů, jimž byla udělena mezinárodní ochrana právě z obavy před nezákonným postupem ukrajinských státních orgánů. Stěžovatel konstatoval, že se ve své argumentaci nesrovnával s bývalou ukrajinskou premiérkou či jejím postavením, ale s případem jejího manžela, přičemž poukazoval na fakt, že v případě jiných osob správní orgány dovodily, že se na Ukrajině nelze spoléhat na ochranu poskytovanou státními orgány, avšak v jeho případě dospěly ke zcela opačnému závěru. Tuto skutečnost označil za nezákonnou libovůli a rozpor s § 2 odst. 4 správního řádu. Městský soud v Praze tuto problematiku podle stěžovatele opomněl, s žalobní námitkou se relevantně nevypořádal a namísto toho odkázal na změnu poměrů na Ukrajině po vydání správního rozhodnutí.

Vzhledem ke všem uvedeným skutečnostem stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil, stejně jako rozhodnutí žalovaného, a stěžovateli přiznal náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že trvá na správnosti a zákonnosti svých závěrů a odkázal na své dřívější vyjádření k žalobě a k první kasační stížnosti. Uvedl, že stav věci byl v průběhu azylového řízení zjištěn v dostatečném rozsahu, přičemž stěžovatel nenaplnil podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, naopak v průběhu řízení žalovaný zjistil skutečnosti, pro které považoval tvrzení stěžovatele za nevěrohodná. Vzhledem k těmto skutečnostem žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl, popřípadě, aby ji odmítl.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, kasační stížnost přesahuje vlastní zájmy stěžovatele v následujících typových případech:

- kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu;
- kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně;
- kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně;
- kasační stížnost je dále přijatelná, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do

pokračování

hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení se v konkrétním případě může jednat tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; popřípadě krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

Přitom, například podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2007, č. j. 9 Azs 77/2007 - 85, za hrubé pochybení při výkladu procesního práva, které způsobuje přijatelnost kasační stížnosti, lze považovat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

K zásadním procesním pochybením přitom došlo i v nyní posuzované věci, jak bude dále zmíněno.

Nejvyšší správní soud se však nejprve zabýval tvrzením, že Městský soud v Praze opomenul žalobní námitku, podle které žalovaný bez jakéhokoliv důkazu spekuloval o padělání stěžovatelem předložených potvrzení o nevydání cestovního dokladu. Městský soud v Praze však konstatoval, že předmětná potvrzení nejsou věrohodná, neboť jejich obsah odporuje stěžovatelem předložené kopii jeho cestovního pasu. V tomto ohledu je tedy zřejmé, že soud nezatížil napadený rozsudek nepřezkoumatelností, neboť dovedl, že závěry žalovaného jsou dostatečně podložené.

Námitce, že Městský soud v Praze založil nepřezkoumatelnost svého rozsudku, neboť nezákonně neakceptoval důkazní návrh stěžovatele, Nejvyšší správní soud rovněž nepřisvědčil. Soud na třinácté straně odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že není myslitelné, aby tvrzení žadatelů o mezinárodní ochranu prověřovaly zpravodajské služby. Tímto závěrem soud odmítl přijatelnost navrhovaného důkazu nejen za účelem prověření stěžovatelem předložených potvrzení, ale i jeho dalších souvisejících tvrzení.

Zdejší soud dále posoudil tvrzení, že Městský soud v Praze založil nepřezkoumatelnost svého rozsudku, neboť nevypořádal žalobní námitku, že žalovaný v mediálně známých případech ukrajinských občanů nepožadoval, aby před podáním žádosti o mezinárodní ochranu uplatnili prostředky ochrany na Ukrajině, zatímco v jeho případě splnění této podmínky požaduje. Městský soud v Praze se k této otázce výslovně vyjádřil. Uvedl, že jednotlivé azylové příběhy nelze považovat za totožné, a proto ani není možné odkazovat na udělení azylu jiným osobám. Nadto dodal, že uvedená námitka ztratila po změně společenských poměrů na Ukrajině na významu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že Městský soud v Praze sice v tomto ohledu nezatížil napadený rozsudek nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, avšak zatížil žalobní řízení vadou, neboť nerespektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu a neposuzoval žalobní námitky v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. (s výjimkou případů, kdy je toto ustanovení prolomeno vyšší právní normou). Tvrzená změna společenských poměrů totiž na Ukrajině nastala až po rozhodnutí žalovaného. Uvedená vada však v posuzovaném kontextu nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť Městský soud v Praze nevypořádal uvedenou námitku pouze tvrzením o změně společenských poměrů, ale také tvrzením, že v jednom azylovém řízení nelze odkazovat na postup správního orgánů v jiném azylovém řízení.

Nejvyšší správní soud se rovněž zabýval námitkou, že žalovaný a priori vyloučil udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, popřípadě humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona z důvodu rodinné situace, respektive z důvodu práva na sloučení rodiny, ačkoliv to judikatura Nejvyššího správního soudu připouští, a Městský soud v Praze se s tímto pochybením nevypořádal. Městský soud v Praze však posoudil možnost udělení doplňkové ochrany, popřípadě humanitárního azylu v souvislosti s rodinnými vazbami stěžovatele přezkoumatelným způsobem, neboť na čtrnácté a patnácté straně odůvodnění rozsudku výslovně poukázal na rozdíly mezi nyní posuzovanou věcí a věcí vedenou pod sp. zn. 2 Azs 14/2010, přičemž se přiklonil k závěrům žalovaného.

Po porovnání žaloby a napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud nepřisvědčil tvrzení, že Městský soud v Praze nevypořádal i další žalobní námitky. Městský soud v Praze všechny zbývající námitky, s jednou dále uvedenou výjimkou, vypořádal, přičemž sama skutečnost, že tak učinil prostřednictvím právního názoru, který stěžovatel nesdílí, nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

Nejvyšší správní soud však shledal, že Městský soud v Praze zatížil žalobní řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a to při posouzení dalších důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Městský soud v Praze při posuzování této otázky ignoroval závazný právní názor zdejšího soudu, uvedený v rozsudku ze dne ze dne 10. 7. 2014, č. j. 4 Azs 119/2014 - 43, a vybočil z rámce daného § 75 s. ř. s., když konstatoval, že stěžovateli po návratu do země jeho občanství nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu, neboť na Ukrajině došlo ke změně společenských poměrů. K této změně však, i podle tvrzení Městského soudu v Praze, mělo dojít až po rozhodnutí žalovaného. Zdejší soud sice připouští, že Městský soud v Praze byl povinen posoudit, zda § 75 s. ř. s. nebyl v některých aspektech prolomen vyšší právní normou, uvedená argumentace však takovým posouzením není. Soud nevysvětlil, z jakého důvodu prolomil § 75 s. ř. s. ani z jakých konkrétních podkladů dovodil nová skutková zjištění. Ostatně, žádné nové podklady ani nezaložil do spisu.

Podle Nejvyššího správního soudu dále Městský soud v Praze opomenul jednu z žalobních námitek. Stěžovatel již v žalobě ze dne 15. 4. 2013 na třinácté straně namítl, že mu žalovaný poskytl nepřiměřeně krátkou lhůtu na vyjádření k podkladům rozhodnutí. Městský soud v Praze zmínil tuto žalobní námitku a s ní související okolnosti na druhé, čtvrté a deváté straně narace napadeného rozsudku, nikterak ji ovšem nevypořádal. Otázku, zda žalovaný poskytl stěžovateli dostatečnou lhůtu k vyjádření k podkladům rozhodnutí, přitom nelze považovat za marginální. Naopak, jedná se o otázku úzce související se základní zásadou činnosti správních orgánů vyjádřenou v § 4 odst. 4 správního řádu, podle které „[s]právní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy“, a dále také s právem stěžovatele zakotveným v § 36 odst. 3 správního řádu, k němuž Nejvyšší správní soud již dříve, v rozsudku ze dne 13. 11. 2014, č. j. 9 As 42/2014 - 35, uvedl, že „[p]ovinnost správního orgánu umožnit účastníku řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí je nutno považovat za jedno ze základních procesních práv účastníka správního řízení garantované již čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.“ Zdejší soud konstatuje, že kdyby žalovaný stěžovateli neposkytl přiměřenou lhůtu k vyjádření, dopustil by se obdobného pochybení, jako kdyby jej o možnosti podat vyjádření vůbec nepoučil. Vzhledem k této skutečnosti je nezbytné, aby

pokračování

Městský soud v Praze v novém žalobním řízení posoudil výše uvedenou námitku a dostatečně se s ní vypořádal.

Nejvyšší správní soud shledal, že Městský soud v Praze zatížil žalobní řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a že napadený rozsudek není v zásadní části přezkoumatelný. Nejvyšší správní soud se tak bude moci v případném dalším řízení o kasační stížnosti zabývat ostatními námitkami stěžovatele teprve poté, co Městský soud v Praze provede žalobní řízení bez vytýkaných vad, posoudí všechny žalobní námitky a učiní k nim přezkoumatelné závěry.

S ohledem na všechny shora uvedený skutečnosti Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2015, č. j. 2 Az 5/2013 - 108, zrušil a věc mu vrátit k dalšímu řízení, v němž je soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. Městský soud v Praze také podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. rozhodne o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. prosince 2015

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu